

Johdanto vuosiluokat 1-2

Opetuksen tavoitteena on herättää oppilaassa mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan. Oppilasta ohjataan tutustumaan omaan ja lähiympäristön uskonnolliseen viitekehykseen. Oppilasta ohjataan ilmaisemaan omia tunteitaan ja kunnioittamaan myös toisten mielipiteitä.

Sisällöt on suunniteltu 1.-2. luokilla yhden vuosiviikkotunnin mukaisesti.

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 1-2

Oppimisen lähtökohtana ovat oppilaiden omat kokemukset, havainnot ja kysymykset. Oppilasta kannustetaan kysymään ja kuuntelemaan. Oppilas harjoittelee työskentelyn suunnittelemista, tavoitteiden asettamista ja arviointia. (L1)

Oppilasta rohkaistaan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön, sekä arvostamaan toisia ja suvaitsemaan erilaisuutta. (L2)

Oppilas ohjataan yhteisten pelisääntöjen ja hyvien tapojen noudattamiseen. Oppilaalle pyritään antamaan mahdollisimman kannustavaa palautetta. (L3)

Monilukutaidon kehittymistä tuetaan moniaistillisella, kokonaisvaltaisella ja ilmiöpohjaisella opiskelulla. Kuvalliset ilmaisutavat ja visuaalisen vaikuttamisen keinot kehittävät oppilaan kuvanlukutaitoa. Ilmaisun keinoista pyritään tekemään mahdollisimman monipuolisia, jotta oppilaalla on mahdollisuus kysyä ja ihmetellä asioita ja ilmiöitä. (L4)

Harjoitellaan tieto- ja viestintätekniikan perustaitoja. Oppilaan kanssa keskustellaan tv:n turvallisista käyttötavoista ja käytöstavoista. Oppilasta kannustetaan toteuttamaan ideoitaan tv:n avulla yksin ja ryhmässä. (L5)

Oppilasta kannustetaan työskentelemään yksin ja yhdessä muiden kanssa. Samalla opitaan vastuunottoa ja kompromissien tekemistä. (L6)

Oppilas osallistuu oppimisprosessin suunnitteluun. Oppilasta kannustetaan vaikuttamaan omaan kouluympäristöönsä ja arkeensa. Oppilas tutustuu käsitteisiin "yhtenvertaisuus", "oikeudenmukaisuus" ja "vastavuoroisuus". (L7)

1. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T1, T2, T3, T5, T6

Oppilas tutustuu omaan ja lähiympäristön uskontoihin ja niiden tapoihin sekä rakentaa omaa identiteettiään.

Oppilas harjoittelee ilmaisemaan omia tunteitaan ja huomioimaan muiden mielipiteitä.

Oppilas harjoittelee tunnistamaan omien tekojensa seurauksia ja toimimaan vastuullisesti.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

oma perhe ja katsomukselliset tavat, erilaiset perhemuodot
elämänkaaren kristilliset juhlat ja niihin liittyvät perinteet

Opetuksen tueksi
kehitetään lapsen itsetuntemusta ja identiteettiä
ymmärretään erilaisten perheiden katsomuksellisia tapoja ja taustoja
oppilas ymmärtää uskonnon ja arjen välisen yhteyden omassa elämässään (joululomat, pääsiäinen, ristiäiset, sunnuntai ym.)

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
kirkkovuoden keskeiset juhlat (joulu, pääsiäinen) ja niihin liittyvät raamatunkertomukset ja perinteet
virret ja hengelliset laulut
keskeiset kristilliset symbolit ja käsitteet (mm. Jumala, Jeesus, risti, seurakunta)

Opetuksen tueksi
kerronnallisuus ja keskustelu
seurakuntien järjestämät vuosiluokkakohtaiset tapahtumat ja vierailut
kotiseurakuntaan tutustuminen
askartelu ja kuvataide, laulaminen ja musiikin kuuntelu

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
oppilaan tunnetaitojen vahvistaminen (tunteiden tunnistaminen ja ilmaisu)
empatiaan rohkaiseminen
erilaisuuden hyväksyminen
vuorovaikutustaitojen harjoittelu
itsestä ja muista huolehtiminen

Opetuksen tueksi
harjoitellaan tunnistamaan omia ja toisten tunteita erilaisten toimintatapojen avulla
harjoitellaan huomaavaisuutta ja hyviä käytöstopoja
pohditaan omia tekoja, hyviä ja huonoja, ja niiden seurauksia
harjoitellaan anteeksipyytämistä ja -antamista

2.vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET T4, T6, T7, T8

Oppilas tutustuu erilaisiin katsomuksiin ja uskonnottomuuteen sekä harjoittelee erilaisuuden hyväksymistä.
Oppilas tutustuu lasten oikeuksiin ja harjoittelee eettistä pohdintaa omasta arjestaan nousevia esimerkkejä hyödyntäen. Oppimisessa käytetään Raamatun kertomusten eettisiä opetuksia.
Oppilas harjoittelee omien mielipiteiden esittämistä sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
kristinuskon monimuotoisuus kouluyhteisössä
uskonnottomuus
muut uskonnot kouluyhteisössä ja lähiympäristössä
erilaisuuden hyväksyminen

Oppimisen tueksi
tuodaan esille erilaisten vakaumusten olemassaolo, niiden kunnioittaminen ja suvaitseminen
oman kouluyhteisön monimuotoisuuden hyödyntäminen

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
elämän kunnioittaminen, ihmisarvo, lasten oikeudet
eettinen pohdinta, Kultainen sääntö
oppilaiden arjesta nousevat kysymykset ja niiden yhdistäminen Raamatun kertomuksiin

Oppimisen tueksi
keskustelua ja ryhmätyöskentelyä erilaisista teemoista, esim. ihmisoikeuksista, luonnosta,
yhdenvertaisuudesta
yhteisten sopimusten merkityksen ymmärtäminen, toisten huomioonottaminen ja hyvät tavat
vastuu omista teoista draaman keinoja käyttäen ja vuorovaikutustilanteita harjoittelemalla
kehitysyhteistyöjärjestöjen verkkomateriaalin hyödyntäminen
sähköisten oppimateriaalien hyödyntäminen
YK:n päivä
Lapsen oikeuksien sopimuksen pääperiaatteet

johdanto luokat 3-6

Opetuksen tavoitteena on laajentaa ja syventää oppilaan uskonnollista kompetenssia muun muassa tutustumalla opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin, kertomuksiin ja tapoihin. Opetuksessa tutustutaan Suomen ja Euroopan uskonnollisiin juuriin ja katsomukselliseen nykytilanteeseen Suomessa ja Euroopassa. Opetuksessa korostetaan medialukutaitoa ja lähdekritiikkiä sekä kiinnitetään erityisesti huomiota tiedon soveltamiseen ja ajattelun kehittämiseen. Opetuksessa harjoitellaan tunnistamaan eettisiä valintoja sekä korostetaan tunne -ja vuorovaikutustaitoja ja harjoitellaan omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista.

Opettaja painottaa vuosiluokkien kokonaisuuksista sisältöjä ryhmän mielenkiinnon kohteiden ja ajankohtaisen tilanteen mukaan. Sisällöt on suunniteltu 3., 4. ja 6. luokilla yhden vuosiviikkotunnin mukaisesti ja 5. luokalla kahden vuosiviikkotunnin mukaisesti.

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 3-6

Opetuksessa vahvistetaan taitoa asettaa kysymyksiä ja hakea niihin vastauksia itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa havaintoja tehden, sekä erilaisia tietolähteitä ja apuvälineitä hyödyntäen. Oppilas harjaantuu vähitellen asioiden kriittiseen tarkasteluun, huomaa asioiden välisiä keskinäisiä yhteyksiä ja vuorovaikutussuhteita. Oppimisen taitoja vahvistetaan kaikissa oppimistilanteissa. Oppilaita rohkaistaan luovuuteen. (L1)

Oppilaan sosiaalis-emotionaalisia taitoja syvennetään, sekä luodaan innostavia tilaisuuksia harjaannuttaa näitä taitoja. Opetuksessa huomioidaan kulttuuriympäristön muutos ja moninaisuus. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaa kulttuuri-identiteettiä. (L2)

Oppilas harjoittelee ajanhallintaa, hyvää käytöstä sekä muita omaan ja yhteiseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen vaikuttavia toimintatapoja. Samalla hän kehittää tunnetaitojaan ja sosiaalisia taitojaan. Erilaiset toimintatavat auttavat ymmärtämään sääntöjen, sopimusten ja luottamusten merkityksen. (L3)

Oppilas kehittää monilukutaitoaan ja tulkitsee, tuottaa ja arvioi yhä moninaisempia tekstejä erilaissa yhteyksissä ja ympäristöissä. Fiktio, faktan ja mielipiteen tarkastelua ja erottelua harjoitellaan. (L4)

Oppilas hyödyntää tvt -taitojaan monipuolisesti. Oppilas oppii käyttämään erilaisia laitteita, ohjelmistoja ja palveluita. (L5)

Oppilas oppii työskentelemään järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti ja ottamaan entistä enemmän vastuuta tekemisistään. Oppilasta ohjataan arvostamaan omaa ja toisen työtä. Projekteissa ja ryhmätöissä oppilaalla on mahdollisuus vastavuoroisuuteen, neuvottelutaitojen kehittämiseen ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. (L6)

Oppilas tutkii kestävään kehitykseen, rauhaan, tasa-arvoon, demokratiaan ja ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä (Lapsen oikeudet). Luokkayhteisössä oppilas harjoittelee yhteistyötä, ristiriitojen käsittelyä, ratkaisujen etsimistä ja ratkaisujen tekoa. Korostetaan oppilaan omien valintojen merkitystä itselle, lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle. (L7)

3. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T1, T3, T6, T7, T8, T11, T12

Oppilas perehtyy kristinuskon pyhiin kirjoihin ja niiden kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin. Oppilas tutustuu juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteisiin juuriin. Samalla oppilas tunnistaa uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta.

Oppilas tutustuu kristilliseen tapakulttuuriin sekä kunnioittaa omaa ja toisen pyhää ja oppii käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa.

Oppilas perehtyy kristinuskon eettisiin opetuksiin, keskustelee niistä ja oppii ilmaisemaan ajatuksiaan sekä muodostaa myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
alkukertomukset (luominen)

VT:n patriarkkakertomukset: Abraham, Isak, Jaakob
muut keskeiset VT:n kertomukset: Joosef, Mooses jne.
tutustutaan juutalaisuuteen, islamiin ja kristinuskoon
kristinuskon keskeiset käsitteet, symbolit ja oppi
opetuksessa tarkastellaan Raamattua kirjana sekä uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja
vertaiskuvallisuutta

Oppimisen tueksi
symboleiden piirtäminen, värittäminen, etsiminen, tunnistaminen
askartelu
kertomusten kuunteleminen
arvokeskustelut Raamatun kertomusten pohjalta
kekseliäisyyttä ja toiminnallisuutta hyödyntävät menetelmät
pelit, leikit, draama, taide, elokuvat
harjoitellaan Raamatun käyttämistä

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
opetuksessa syvennetään tietoja kirkkovuodesta, elämänkaaren kristillisistä rituaaleista sekä niihin
liittyvästä moninaisesta tapakulttuurista.
virret ja muu hengellinen musiikki
vuodenkiertoon liittyvät juhlat

Oppimisen tueksi
keskustelut
kirkkovuoden juhliin liittyviin perinteisiin tutustuminen
oman perheen juhlaperinteet (esim. haastattelut, keskustelut lähipiirin kanssa, kirjoitelmat)
virret ja muu hengellinen musiikki
virsien ja muun hengellisen musiikin laulaminen ja kuuntelu, askartelu ja kuvataide
tablettien ja mobiililaitteiden hyödyntäminen
sähköisten oppimateriaalien hyödyntämien
käyttäytyminen uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
keskeiset elämänkysymykset
tunteet, arvot ja valinnat Raamatussa

Oppimisen tueksi
keskustelu, ryhmäkeskustelut
pienoisnäytelmät eettisistä kysymyksistä ja kertomuksista, still-kuvat
kertomusten tarkastelu eri näkökulmista, toisen asemaan asettuminen ja tunteisiin eläytyminen
av-laitteiden ja tablettien hyödyntäminen oppilaiden tuottamissa mediaesityksissä.

4. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T1, T2, T4, T7, T10, T11, T12

Oppilas tutustuu luterilaisen kirkon tapoihin, oppiin ja rakennuksiin. Laajennetaan oppilaan tietämystä Raamatusta ja Jeesuksen merkityksestä kristinuskossa.

Oppilasta rohkaistaan pohtimaan eettisiä elämänkysymyksiä. Lisäksi oppilasta kannustetaan ilmaisemaan ajatuksiaan ja tunteitaan. Näiden avulla oppilas oppii arvioimaan tekemiään valintoja ja niiden taustalla vaikuttavia arvoja.

Autetaan oppilasta vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämäänsä.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

perehdytään luterilaisuuden oppiin, sakramentteihin, rukouksiin, jumalanpalvelukseen ja seurakunnan toimintaan

virret ja muu hengellinen musiikki

Oppimisen tueksi

ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja tuetaan etsimällä tietoa luterilaisuuden perinteistä hyödynnetään monipuolisesti eri lähteitä ja menetelmiä (tieto- ja viestintätekniinen osaaminen) harjoitellaan monilukutaitoa

kristillinen perinne aukeaa oppilaalle, kun hän perehtyy seurakunnan toiminnan erilaisiin muotoihin ja oman kotiseutunsa kristilliseen elämään

tutustumiskäynnit kotiseurakuntiin

seurakuntien järjestämät vuosiluokakohtaiset tapahtumat ja vierailut

projektien ja ryhmätöiden avulla kasvatetaan vastuullisuuteen ja suunnitelmallisuuteen

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

perehdytään Jeesuksen elämään, opetukseen ja merkitykseen kristinuskossa

Oppimisen tueksi

oppilaan monilukutaitoa ja kulttuurista osaamista vahvistetaan tutustumalla Jeesuksen elämästä kertoviin teksteihin

oppilas tulkitsee ja arvioi lukemaansa

TVT-taidot kehittyvät tuottamalla omia pieniä tuotoksia (esim. animaatiot, sarjakuvat, videot)

Jeesuksen elämästä ja opetuksista

erilaisia projekteja ja ryhmätöitä tekemällä oppilas harjoittelee vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja ryhmässä toimiminen opettaa oppilaalle yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavia taitoja.

Erilaisissa projekteissa oppilas tulkitsee, arvioi ja tuottaa tekstiä.

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

käsitellään keskeisiä elämänkysymyksiä, tunteita ja arvoja Uuden Testamentin kertomusten avulla.

Painotetaan Jeesuksen elämästä nousevia tilanteita.

Oppimisen tueksi

oppilas ymmärtää oman kulttuuriperintönsä arvon ja merkityksen Uuden testamentin kertomusten avulla

oppilaat harjoittelevat empatiataitoja tunteita ja arvoja käsittelevien kertomusten kautta eettisten kysymysten pohtiminen kertomusten avulla (esim. parityö, ryhmätyö, keskustelu, pöytäteatteri, näytelmät, sarjakuvat)
oppilas harjoittelee monilukutaitoa tulkitsemalla ja arvioimalla tekstejä ja muita dokumentteja

5. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET
T4, T5, T6, T7, T8, T9, T11, T12

Oppilas etsii, arvioi ja käyttää eri lähteistä löytyvää tietoa kristinuskosta. Lisäksi oppilas tutustuu Suomen ja Euroopan katsomukselliseen historiaan ja nykypäivään sekä uskonnon vaikutukseen historiassa ja nykyaikana.

Oppilas oppii huomioimaan kristinuskon moninaisuutta ja kunnioittamaan toisen pyhää.

Oppilas kiinnittää huomiota kirkkokuntien eettisiin ajatuksiin. Hän harjoittelee eettistä pohdintaa sekä valintojensa perustelemista omasta elämästään nousevilla esimerkeillä. Oppilas syventää näkemystään kristinuskon eettisistä opetuksista.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

kristinuskon, islamin ja juutalaisuuden synty

pohditaan Paavalin toiminnan ja varhaisen kristillisyyden merkitystä kristinuskon kehittymiselle maailmanuskonnoksi

opetuksessa tutustutaan Martin Lutherin ja Mikael Agricolan merkitykseen uskonnon uudistajina huomioidaan kristinuskon moninaisuus ja erityisesti protestanttisuus osana kristinuskoa

tutustutaan ortodoksisuuteen, katolisuuteen ja vapaisiin suuntiin osana Suomen kristinuskon perhettä, huomioidaan lähialueiden uskonnolliset yhteisöt

kristilliset sakramentit eri kirkkokunnissa

Oppimisen tueksi

oppilasta ohjataan etsimään tietoa eri lähteistä tieto- ja viestintätekniisiä apuvälineitä käyttäen (esim. tabletit, tietokoneet, internet)

ryhmässä oppilas harjoittelee saattamaan työnsä loppuun esittämällä sen muille

kulttuurinen osaaminen kehittyy tutustumalla kristillisen kulttuuriperinnön syntyvaiheisiin

mahdollinen integrointi esim. historian, maantiedon, musiikin ja kuvataidon opetukseen

näytelmät, valokuvat, still-kuvat

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

tutustutaan Suomen ja Euroopan uskonnolliseen ja katsomukselliseen nykytilaan sekä uskonnottomuuteen

tutustutaan ekumeniaan ja uskontojen väliseen vuoropuheluun

tarkastellaan uskontojen näkyvyyttä arjessa ja mediassa

ohjataan oppilasta kunnioittamaan muiden vakaumusta ja käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa

uskonnollisen kulttuuriperinnön ilmeneminen omassa lähiympäristössä/kotikaupungissa, mediassa ja populaarikulttuurissa.

Oppimisen tueksi

ajattelun ja oppimisen taitoja harjoitellaan kysymyksiä tekemällä ja vastauksia etsimällä
oppilas harjoittelee kokonaisuuksien hahmottamista sekä opettelee muodostamaan syy-seuraus-suhteita
omiin juuriin tutustumalla vahvistetaan oppilaan kulttuurista osaamista
oppilas tutustuu kotiseutunsa kulttuuriin, sen muutokseen ja moninaisuuteen
kehitetään monilukutaitoa tulkitsemalla ja arvioimalla uskontoa mediassa ja populaarikulttuurissa
harjoitetaan TVT-taitoja etsimällä itse esimerkkejä monipuolisista lähteistä
projektit, esitelmät, ryhmätyöt
saattamalla työnsä päätökseen annetussa ajassa oppilas harjoittelee työelämätaitoja
lähetystyöhön tutustuminen (esim. oman seurakunnan nimikkolähetit, videot, Suomen lähetysseura)

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
tutustutaan kirkkoon uskonnollisena rakennuksena, kirkkoarkkitehtuuriin ja siihen liittyvään symboliikkaan

Oppimisen tueksi

integrointi kuvataiteeseen

Kokonaisuus 4:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
opetuksessa tarkastellaan kristinuskon tärkeimpiä eettisiä ohjeita:
Kultainen sääntö, rakkauden kaksoiskäsky ja kymmenen käskyä
opitaan ilmaisemaan ajatuksia ja mielipiteitä perustellulla ja monipuolisella tavalla
oppilas oppii käsittelemään ristiriitoja ja etsimään ratkaisuja
ihmisoikeusetiikka, YK:n Lapsen oikeuksien sopimus sekä ihmisarvo
elämän kunnioittaminen ja luonnon vaaliminen
eettisiin kysymyksiin tutustumalla ja niitä pohtimalla oppilas hahmottaa osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiaan
oppilas harjoittelee vastuunottamista lähimmäisistään ja ympäristöstään
oppilas opettelee kestävän tulevaisuuden rakentamista

Oppimisen tueksi

ilmiöpohjainen projekti
keskustelut verkkoalustoilla
porinaryhmät
draamat
elokuvat
ryhmätyöt
YK:n päivä
vierailuluennot
kehitysyhteistyö

6. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T4, T7, T8, T9, T10, T11, T12

Oppilas oppii tunnistamaan eri uskontoja yhdistäviä eettisiä periaatteita.

Oppilas tutustuu ihmisoikeuksiin ja harjoittelee eettistä pohdintaa sekä valintojensa perustelemista omasta elämästään nousevilla esimerkeillä. Hän etsii tietoa monipuolisista lähteistä ja harjoittelee monilukutaitoa ja argumentaation keinoja.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

kristinuskon näkyminen populaarikulttuurissa ja mediassa
uskonnon näkyminen yhteiskunnassa ja vantaalaisessa arjessa
tekstin ja kuvien kriittinen arviointi ja tulkitseminen

Oppimisen tueksi

oppilas harjoittelee monilukutaitoa tutkimalla uskontoon liittyviä ilmiöitä eri lähteistä
lehtien, kuvien, videoiden, musiikin, kirjallisuuden tarkastelu
keskustelu
pari/ryhmätyö

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

tärkeimmät kristinuskon eettiset ohjeet
syvennetään tietämystä ihmisoikeusetiikasta
elämän kunnioittaminen
luonnon vaaliminen, eläinten oikeudet
pohditaan oppilaan omia valintoja ja hänen toimintansa taustalla vaikuttavia arvoja sekä globaalia vastuuta
elämäntaidot, itsetuntemus, tunnetaidot ja kokonaisvaltainen hyvinvointi
opetuksen tulee antaa välineitä eettiseen keskusteluun ja omien näkemysten perustelemiseen
sekä uskontojen väliseen vuoropuheluun

Oppimisen tueksi

draama
still-kuvat
julistet
kuvataidetyöt
elokuvat ja videot
ryhmä-/parikeskustelut
paneelikeskustelut
väittelyt
verkkoalustapohjaiset työskentelytavat
oppimispäiväkirja
portfoliot
sähköiset oppimateriaalit
tutkielmat, kirjoitelmat, mielipidekirjoitukset

Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille kyky toimia uskonnollisessa maailmassa. Oppilas ymmärtää uskonnollisen viitekehyksen ilmiöitä, jotta hän käsittää maailman tapahtumien taustalla olevia uskonnollisia ulottuvuuksia.

Oppilas rakentaa omaa identiteettiään. Hän ymmärtää kristinuskon vaikutuksen länsimaisen sivilisaation rakentumiseen.

Opetuksen tavoitteena on rakentaa oppilaan eettistä ajattelua, jonka pohjalta hän tekee omia elämänvalintojaan ja ymmärtää muiden eettisiä näkemyksiä.

Uskonnonopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden katsomukselliseen pohdintaan muiden kanssa ja rohkaisee tuomaan esille omia näkemyksiään sekä kunnioittamaan muiden näkökulmia.

Opettaja painottaa vuosiluokkien kokonaisuuksista sisältöjä ryhmän mielenkiinnon kohteiden ja ajankohtaisen tilanteen mukaan.

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 7-9

Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuuta opiskelusta, asettamaan tavoitteita, suunnittelemaan työtään ja arvioimaan sitä. Oppilasta kannustetaan aktiiviseen rooliin oppimisprosessissaan. Oppilasta rohkaistaan luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä. Syvennetään taitoja ratkaista ristiriitatilanteita, tehdä kompromisseja ja ilmaista omia mielipiteitä. Eettisen ajattelun kehittymistä tuetaan pohtimalla oikeaa ja väärää sekä eettisen toiminnan periaatteita. (L1)

Oppilasta ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus myönteisenä voimavarana. Oppilas pohtii kulttuurin, uskonnon ja katsomuksien vaikutusta yhteiskunnassa. Oppilas harjoittelee ilmaisemaan mielipiteensä rakentavasti. Häntä ohjataan asettumaan toisen asemaan ja arvostamaan muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja. (L2)

Oppilas oppii ottamaan itsestään, toisistaan ja arjen sujumisesta entistä enemmän. Oppilas harjoittelee sosiaalisia taitojaan ja ristiriitaisten tunteiden hallintaa. Oppilas harjaantuu kestävän elämäntavan merkityksen pohdintaan. (L3)

Oppilas syventää monilukutaidon osaamistaan. Oppilas rohkaistuu käyttämään tätä taitoaan vaikuttamiseen ja osallistumiseen. Opetuksessa vahvistetaan kulttuurista ja katsomuksellista lukutaitoa sekä ympäristölukutaitoa. Samoin medialukutaitoa syvennetään. (L4)

Oppilasta autetaan ymmärtämään, miten tieto- ja viestintäteknologiaa voi hyödyntää opiskelussa. Oppilas osaa yhä paremmin käyttää eri laitteita, ohjelmistoja ja palveluita sekä valmistaa itse digitaalisia tuotoksia. Lähdekriittisyys korostuu. Oppilasta ohjataan turvalliseen ja eettiseen tv:n käyttöön. (L5)

Opetuksessa syvennetään työprosessien suunnittelua ja tekemistä. Oppilas oppii näkemään prosessin eri vaiheet ja niiden muodostaman kokonaisuuden. Oppilas oppii ottamaan hallittuja riskejä ja kohtaamaan epäonnistumisia ja siitä huolimatta saattamaan työnsä loppuun kannustavan ja ohjaavan palautteen avulla. (L6)

Oppilas syventää omien valintojen merkitystä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Pohditaan ilmiöiden taustoja ja niihin liittyviä eettisiä kysymyksiä. Oppilas ymmärtää opiskelun ja osallistumisen tärkeyden. (L7)

Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille kyky toimia uskonnollisessa maailmassa. Oppilas ymmärtää uskonnollisen viitekehyksen ilmiöitä, jotta hän käsittää maailman tapahtumien taustalla olevia uskonnollisia ulottuvuuksia.

Oppilas rakentaa omaa identiteettiään. Hän ymmärtää kristinuskon vaikutuksen länsimaisen sivilisaation rakentumiseen.

Opetuksen tavoitteena on rakentaa oppilaan eettistä ajattelua, jonka pohjalta hän tekee omia elämänvalintojaan ja ymmärtää muiden eettisiä näkemyksiä.

Uskonnonopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden katsomukselliseen pohdintaan muiden kanssa ja rohkaisee tuomaan esille omia näkemyksiään sekä kunnioittamaan muiden näkökulmia.

Opettaja painottaa vuosiluokkien kokonaisuuksista sisältöjä ryhmän mielenkiinnon kohteiden ja ajankohtaisen tilanteen mukaan.

7. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T1, T3, T4, T7, T10

Oppilas havainnoi uskontojen ja kulttuurien vuorovaikutusta ja moninaisuutta maailmassa sekä perehtyy uskontoihin ja katsomuksiin eri puolilla maailmaa.

Oppilas tunnistaa uskonnollisia symboleita ja havainnoi niitä ympäröivässä maailmassa.

Oppilas pohtii uskontojen ja katsomusten merkitystä ihmisten elämässä ja oppii kohtaamaan erilaisia ihmisiä.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
uskontojen luokittelu ja eri ulottuvuudet (jumalakäsitys, kirja/kirjoitukseton uskonto, aikakäsitys, ihmiskäsitys, pelastuskäsitys, keskeiset symbolit)
alkuperäiskansojen uskonnot
suomalainen muinaisusko
uususkonnollisuus

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet:

L1

oppilaiden arkikokemukset eri uskontojen ilmenemisestä sekä jo olemassa olevan tiedon hyödyntäminen

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt
suuret maailmanuskonnot:

levinneisyys

synty

pyhät kirjat

keskeiset opit
vaikutukset tapakulttuuriin, politiikkaan, kulttuuriin ja mediaan sekä sosiaalisessa mediassa eri puolilla maailmaa

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet:

L2, L4, L5, L6

ryhmätyöt, joissa toteutuu työn suunnittelu, työkokonaisuuden loppuun saattaminen ja arviointi sekä toisten työn arvostaminen

tiedonhaun harjoittelu

pyritään tukemaan oppilaiden kunnioitusta ja luottamusta muita ihmisryhmiä ja kansoja kohtaan sekä ohjataan näkemään kulttuurinen monimuotoisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

uskontojen yhtäläisyydet

uskontojen välinen dialogi globaalissa maailmassa

lähdekritiikki

uskon ja tiedon sekä uskonnollisen kielen ja tieteellisen kielen erottaminen toisistaan

uskontokriittisyys ja uskonnottomuus

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet:

L2, L4

monilukutaito ja kritiikki, tiedon luotettavuuden arviointi

opetuksessa vahvistetaan kulttuurista ja katsomuksellista lukutaitoa

oppilas oppii luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä ja perustelemaan omia ajatuksiaan

rohkaistaan epäselvän ja ristiriitaisen tiedon käsittelyyn, opetetaan kohtaamaan ja käsittelemään

ristiriitaisia tietoja sekä muodostamaan kokonaisuuksia monipuolisista lähteistä

8. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T1, T2, T4, T5, T10

Oppilas ymmärtää kristinuskon merkityksen nykymaailmassa.

Oppilas tutustuu kristinuskon syntymiseen ja Raamatun merkitykseen kristinuskon pyhänä kirjana.

Oppilas tutustuu kristinuskon eri kirkkokuntien muodostumiseen ja niiden vaikutukseen maailmassa.

Oppilas tutustuu eri kirkkokunnille ja uskonnollisille liikkeille tyypillisiin tapoihin ja symboleihin sekä

oppii tunnistamaan niitä median eri muodoissa, taiteessa ja yhteiskunnassa sekä havainnoi

kirkkokuntien välisen vuorovaikutuksen muotoja.

Oppilas oppii tunnistamaan uskonnollisen kielen argumentaation muotoja sekä uskonnollisen ja tieteellisen kielen eron.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

kristinuskon nykytilanne ja painopisteen siirtyminen etelämpään sekä asema maailmassa

kristinuskon näkyminen kulttuurin eri osa-alueilla, mediassa, politiikassa, populaarikulttuurissa,

taiteessa ja tapakulttuurissa

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L1, L2, L4

oppilas perustelee ja soveltaa koulun ulkopuolella opittuja tietojaan tunnilla tuetaan oppilaan kulttuuri-identiteetin muodostumista medialukutaitoa syvennetään tutustuttamalla oppilaita eri medioihin ja erilaisiin viestinnän keinoihin tuetaan ajattelutaitojen kehittymistä asioiden välisten syy ja seuraussuhteiden havainnoimisella ja johtopäätösten tekemisellä

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

Raamattu kristinuskon pyhänä kirjana

Raamatun vaikutus kristinuskon syntymiselle

Raamatun syntyprosessi

Raamatun sisältö kirjakokoelmana

kristinuskon syntyprosessi

kirkon varhaishistoria

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L4

pyhä kirja tekstilajina (uskonnollisen ja tieteellisen tekstin suhde)
monilukutaidon ja lähdekritiikin harjoittelu, kulttuurinen ja katsomuksellinen lukutaito

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

kirkon jakaantuminen ja suurimmat kristilliset kirkkokunnat

kirkkokuntien näkyminen kulttuurissa ja yhteiskunnassa

ekumenia ja kirkkokuntien välinen dialogi

protestanttiset ja muut uskonnolliset yhteisöt

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L2

tuetaan oppilasta näkemään kulttuurinen monimuotisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavara

Kokonaisuus 4:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

kirkko Suomessa

kristinuskon tulo Suomeen

reformaatio

luterilaisen kirkon merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa

lähialueen luterilaisen kirkon toiminta

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L2

suomalaisen kulttuuri-identiteetin muodostuminen

oppilaita tuetaan havainnoimaan ympäristön kulttuurisia viestejä, tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä tunnistamaan siihen liittyviä arvoja ja niiden rakentumista Suomessa

9. vuosiluokka

OPETUKSEN YHTEISET VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET

T1, T2, T5, T6, T7, T8, T9, T10

Oppilas perehtyy eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin ja eettisen argumentaation muotoihin. Oppilas käsittelee ihmisyyteen kuuluvia elämänskysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä sekä tarkastelee omia arvojaan, eettisiä periaatteitaan ja niiden vaikutusta valintoihinsa. Hän tulee tietoiseksi omien valintojensa vaikutuksista ympäröivään maailmaan.

Oppilas syventää tietojaan kristinuskon ja muiden uskontojen eettisistä periaatteista sekä pohtii uskontojen ja katsomusten vaikutusta ihmisten eettisten valintojen ohjaajana.

Oppilas perehtyy kristilliseen etiikkaan Raamatun opetusten ohjaamana.

Oppilas oppii ymmärtämään Raamatun merkityksen länsimaisen kulttuurin pohjana.

Oppilas oppii käyttämään Raamattua tietolähteenä.

Kokonaisuus 1:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

Raamattu länsimaisen kulttuurin ja sivistyksen pohjana

Raamatun eri kirjaryhmät eettisen ajattelun lähteenä

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L2, L4

oppilaita ohjataan tunnistamaan, miten kulttuurit, uskonnot ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa

opetuksessa vahvistetaan kulttuurista ja katsomuksellista lukutaitoa

Kokonaisuus 2:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

etiikan käsitteistö ja etiikan teoriat

etiikan muodostuminen arvojen pohjalta

oppilaan oman arvomaailman pohtiminen

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L1, L2, L3, L7

oppilas ymmärtää toimivansa omien arvojen pohjalta sekä oppii kunnioittamaan muiden arvoja ja valintoja

tuetaan oppilaan tunnetaitojen kehittymistä. Hän kehittyy luomaan omaa arvomaailmaansa ristiriitaisten tunteiden ja ajatusten pohjalta sekä käsittelemään moraaliristiriitoja rakentavasti.

eettisen ajattelun kehittymistä tuetaan pohtien oikeaa ja väärää, hyvää elämää ja hyveitä sekä eettisen toiminnan periaatteita.

oppilaita ohjataan ymmärtämään omien valintojen ja tekojen merkitys itselle sekä lähiympäristölle, yhteiskunnalle, luonnolle ja globaalille maailmalle.

Kokonaisuus 3:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

kristillinen etiikka

Raamatun eettiset painotukset

eri uskontojen eettiset korostukset

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L2, L4

kulttuurinen lukutaito, omaan kulttuuriperintöön liittyvät arvot

rohkaistaan oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti ja luovasti, esimerkiksi draaman kautta

Kokonaisuus 4:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

ihmisoikeusetiikka

YK:n ihmisoikeuksien julistus

lasten oikeudet

ihmisoikeuksien loukkaukset

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L1, L2, L6

ajattelun taitoja ja kehitetään yhteisessä ongelmanratkaisussa, argumentointitaitojen, päättelykyvyn ja johtopäätösten tekemisen kautta. Harjoitellaan asioiden välisten vuorovaikutussuhteiden ja keskinäisten yhteyksien huomioimista ja systemaattista ajattelua.

avarretaan oppilaiden maailmankuvaa ja kehitetään taitoa käydä dialogia

Kokonaisuus 5:

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisällöt

eettiset kysymykset eri elämänalueilla

ihmisyyteen ja ajankohtaisiin eettisiin kysymyksiin liittyvä pohdinta

suomalaiseen yhteiskuntaan liittyvät eettiset kysymykset, globaali vastuullisuus sekä ympäristöön ja

eläimiin liittyvät eettiset kysymykset

Sisältöihin ja tavoitteisiin liittyvät laaja-alaisen osaamisen alueet

L1, L2, L3, L6, L7

ajattelun taitoja kehitetään yhteisessä ongelmanratkaisussa, argumentointitaitojen, päättelykyvyn ja johtopäätösten tekemisen kautta. Harjoitellaan asioiden välisten vuorovaikutussuhteiden ja keskinäisten yhteyksien huomaamista ja systemaattista ajattelua.

rohkaistaan monipuoliseen vuorovaikutukseen, maailmankuvaa avarretaan ja harjoitellaan taitoa käydä dialogia

taito tarkastella eettisiä kysymyksiä monista mahdollisista näkökulmista ja avata erilaisia argumentaation keinoja

taito kunnioittaa erilaisia näkökulmia, valintoja, arvoja ja niiden perusteluja

omien argumentaatiotaitojen kehittyminen

pohditaan teknologiaan liittyviä eettisiä kysymyksiä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia.

oppilaita ohjataan tarkastelemaan kulutustottumuksiaan kestävän tulevaisuuden näkökulmasta, tarkastelemaan mainosviestintää ja mediaa analyttisesti ja toimimaan kriittisinä ja vastuullisina kuluttajina.

